

Vlaams
Parlement

stuk **1520** (2011-2012) – Nr. 2
ingediend op 20 juni 2012 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

houdende instemming met het
besluit van de Europese Raad van 25 maart 2011
tot wijziging van artikel 136
van het verdrag betreffende de werking
van de Europese Unie
met betrekking tot een stabiliteitsmechanisme
voor de lidstaten die de euro als munt hebben

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking
uitgebracht door de heer Marc Hendrickx

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Frank Creyelman.

Vaste leden:

de heren Ludwig Caluwé, Paul Delva, mevrouw Sabine Poleyn, de heer Johan Verstreken;
de heer Frank Creyelman, mevrouw Marijke Dillen, de heer Christian Verougstraete;
de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
mevrouw Mia De Vits, de heer Jan Roegiers;
de heren Marc Hendrickx, Karim Van Overmeire;
de heer Peter Reekmans;
de heer Luckas Van Der Taelen.

Plaatsvervangers:

de heer Lode Ceysens, mevrouw Cindy Franssen, de heren Ward Kennes, Veli Yüksel;
de heren Johan Deckmyn, Stefaan Sintobin;
de heren Jean-Jacques De Gucht, Bart Tommelein;
de heer Philippe De Coene, mevrouw Fatma Pehlivan;
de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Liesbeth Homans;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

1520 (2011-2012) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

I.	Inleidende uiteenzetting door de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid.....	4
1.	Algemeen.....	4
2.	De vereenvoudigde herzieningsprocedure van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie	4
3.	Inhoud van het besluit	4
4.	Het Europees Stabiliteitsmechanisme	5
5.	Belang voor Vlaanderen	5
II.	Bespreking	5
1.	Vragen en opmerkingen van de leden.....	5
1.1.	Tussenkomsst van de heer Karim Van Overmeire.....	5
1.2.	Tussenkomsst van de heer Christian Verougstraete	6
1.3.	Tussenkomsst van mevrouw Fientje Moerman.....	6
2.	Antwoorden van de minister-president	7
III.	Stemmingen	7
1.	Artikelsgewijze stemming	7
2.	Stemming over het geheel	8
	Gebruikte afkortingen	9

In de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking werd op datum van dinsdag 12 juni 2012 het ontwerp van decreet houdende instemming met het besluit van de Europese Raad van 25 maart 2011 tot wijziging van artikel 136 van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met betrekking tot een stabiliteitsmechanisme voor de lidstaten die de euro als munt hebben, besproken en goedgekeurd.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER KRIS PEETERS, MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, BUITENLANDS BELEID, LANDBOUW EN PLATTELANDSBELEID

1. Algemeen

Minister-president *Kris Peeters* situeert eerst heel kort de herkomst van het vandaag ter instemming voorliggende besluit van de Europese Raad. Hij wijst er dienaangaande op dat tijdens de bijeenkomst van de Europese Raad van eind oktober 2010 de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten van de Europese Unie (EU) zijn overeengekomen dat de lidstaten een permanent crisismechanisme moesten instellen teneinde de financiële stabiliteit van de eurozone in haar geheel te vrijwaren. De voorzitter van de Europese Raad werd verzocht overleg te plegen over een beperkte verdragswijziging die daarvoor nodig is.

Het was België dat, als toenmalig Raadvoorzitter, op 16 december 2010 een voorstel indiende voor een dergelijk besluit tot wijziging van artikel 136 van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

De minister-president verklaart achtereenvolgens te zullen ingaan op de in dezen gehanteerde vereenvoudigde herzieningsprocedure van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, op de inhoud van het besluit van de Europese Raad, op het Europees Stabiliteitsmechanisme zelf en, last but not least, op het belang van dit alles voor Vlaanderen.

2. De vereenvoudigde herzieningsprocedure van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie

Minister-president Peeters wijst erop dat het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie de regeringen van de lidstaten, het Europees Parlement en de Europese Commissie de mogelijkheid biedt om aan de Europese Raad een ontwerp voor te leggen tot gehele of gedeeltelijke herziening van de bepalingen van het derde deel van het verdrag over het interne beleid en optreden van de Unie. Voorwaarde hiervoor is dat een en ander geen uitbreiding inhoudt van de bevoegdheden van de EU. De Europese Raad dient een dergelijk besluit tot wijziging aan te nemen met eenparigheid van stemmen, en dit na raadpleging van het Europees Parlement, de Europese Commissie en – in geval van institutionele wijzigingen op monetair gebied – ook van de Europese Centrale Bank (ECB).

Belangrijk daarbij is ook dat een besluit dat op die manier is aangenomen, pas in werking treedt nadat alle lidstaten het overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen hebben goedgekeurd. Als datum voor de inwerkingtreding voor dit besluit werd oorspronkelijk 1 januari 2013 in het vooruitzicht gesteld. Door de gekende omstandigheden werd deze datum vervroegd tot 1 juli van dit jaar. Tot zover de gehanteerde procedure.

3. Inhoud van het besluit

De minister-president kan kort zijn met betrekking tot de inhoud van het besluit. Het voegt een paragraaf toe aan artikel 136 van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, waardoor de eurolanden de mogelijkheid krijgen om een stabiliteitsmechanisme in te stellen dat kan worden geactiveerd indien zulks onontbeerlijk is om de sta-

biliteit van de eurozone te waarborgen. Het verlenen van financiële steun uit hoofde van het mechanisme, zal gebonden zijn aan stringente voorwaarden.

4. Het Europees Stabiliteitsmechanisme

Het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM) zal de noodzakelijke instrumenten leveren waarmee risico's voor de financiële stabiliteit van de eurozone in haar geheel kunnen worden aangepakt. Op die manier zal de economische en financiële stabiliteit van de Unie zelf worden veilig gesteld. Het ESM moet door middel van een verdrag tussen de lidstaten van de eurozone worden ingesteld als een intergouvernementele organisatie naar internationaal publiekrecht, met zetel in Luxemburg. Het verdrag in kwestie werd op 2 februari 2012 ondertekend.

Zoals recent beslist, zal het ESM beschikken over een effectieve kredietverleningscapaciteit van 700 miljard euro. Het streeft ernaar die capaciteit verder aan te vullen via deelname van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) aan financiële bijstandsoperaties, terwijl lidstaten van buiten de eurozone eveneens kunnen deelnemen, en dit op ad-hoc-basis. Het ESM wil van de belangrijkste ratingbureaus de hoogste rating krijgen en die – vanzelfsprekend – ook behouden.

5. Belang voor Vlaanderen

Minister-president Kris Peeters situeert daarna ook kernachtig het belang voor Vlaanderen van dit gegeven. Hij wijst er daarbij op dat het economisch bestuur ('economic governance') waarvan het ESM het sluitstuk vormt, de lidstaten verplicht om doelstellingen uit te stippelen op het vlak van competitiviteit, overheidsfinanciën en financiële stabiliteit. Dergelijke maatregelen moeten er met name voor zorgen dat de lidstaten niet in de problemen raken.

Gezien het – door het Verdrag van Lissabon gewijzigde – verdrag betreffende de werking van de Europese Unie een gemengd verdrag is, vormt het voorliggende besluit van de Europese Raad tot wijziging van dat verdrag, naar intern-Belgisch recht insgelijks een gemengde akte. Verder kunnen de maatregelen die worden opgelegd in het kader van het ESM ook een weerslag hebben op de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest. Dergelijke maatregelen kunnen onder meer het gezond maken van de overheidsfinanciën en macro-economische hervormingen betreffen.

Om die redenen, en rekening houdend met de hier verstrekte informatie, verzoekt de minister-president de commissieleden afsluitend om hun goedkeuring te willen hechten aan het voorliggende ontwerp van decreet.

II. BESPREKING

1. Vragen en opmerkingen van de leden

1.1. *Tussenkomst van de heer Karim Van Overmeire*

De heer *Karim Van Overmeire* stelt vast dat het in dezen, en zeker afgemeten naar Vlaamse normen, om astronomische bedragen gaat. Alleen daarom al ware het absoluut onverantwoord om niet met dit ontwerp van decreet in te stemmen.

Het lid heeft ook begrepen dat de minister-president insgelijks heel expliciet bevestigd heeft dat het hier wel degelijk om een internationale akte gaat die naar intern-Belgisch recht een gemengd karakter heeft. Dit stemt de heer Van Overmeire tot tevredenheid, zeker als men weet dat daar in den beginne toch wat twijfel over bestond, zoals mag blijken uit hetgeen over dit dossier reeds werd gezegd in Kamer en Senaat.

Daarbij aansluitend wijst de spreker erop dat uit de adviezen van de SERV en de SARIv ook enige bezorgdheid blijkt omtrent de actieve betrokkenheid van de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement bij de voorbereiding van de bijeenkomsten van de Europese Raad. Zeker op dat punt had hij van de minister-president graag wat meer tekst en uitleg gekregen.

1.2. Tussenkost van de heer Christian Verougstraete

De heer *Christian Verougstraete* drukt namens zijn fractie ernstige scepsis uit over de hier vandaag voorliggende aanpassing – meer bepaald de wijziging van artikel 136 – van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. De reden voor deze afwijzende houding moet gezocht worden in het feit dat het in te stellen Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM), het zogenaamde ‘permanente noodfonds’ dat het huidige tijdelijke noodfonds EFSF (European Financial Stability Facility) moet vervangen, in strijd is met artikel 125 van datzelfde Werkingsverdrag.

Dat artikel 125 – de zogenaamde ‘no bail out’-clausule – bepaalt namelijk dat de Unie en de lidstaten niet aansprakelijk zijn voor de schulden van de andere lidstaten. Gezien de berichtgeving die ons bijna dagelijks bereikt, is het niet nodig hier verder uit te weiden over de mislukking van deze Unie, noch over haar mislukte crisismunt, de euro. Maar tegelijk hoeft het, gezien de ronduit abominabele financiële toestand van onderhand al een kwart van de eurozonelanden, ook nauwelijks betoog dat het genoemde artikel 125 van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie in wezen een prima clausule is. Overigens dient hierbij ook nog opgemerkt dat, mocht straks ook Cyprus ernstig in de problemen raken, we zelfs al over meer dan een kwart van de eurolanden moeten praten in termen van crisis.

Met de voorgestelde wijziging van artikel 136 wordt vastgelegd dat het nog te ratificeren ESM-verdrag (waarvan ook de minister-president gewag maakte) niet in strijd is met de no bail out-clausule van artikel 125 van het VWEU. Dit duidt erop dat men duidelijk natijheid voelt. Een aanvoelen dat gedeeld wordt door de Vlaams Belangfractie.

De heer Verougstraete wijst er verder nog op dat men het ESM aanduidt als een ‘permanent noodfonds’, waarbij het loutere gebruik van de term ‘permanent’ ten overvloede de grandioze mislukking illustreert van het eenheidsmuntproject dat Europese Unie heet. Op dit debat ten gronde zal later ongetwijfeld nog moeten worden ingegaan.

Los van dat eventuele debat ten gronde wil de spreker hic et nunc echter ten stelligste benadrukken dat het ESM, dat door deze wijziging van artikel 136 van het VWEU een vrijgeleide krijgt, gezien moet worden als een regelrechte monetaire staatsgreep die het einde betekent van een groot deel van de financiële, economische en politieke soevereiniteit van België en op die manier dus ook een gevaar is voor de toekomst van Vlaanderen. Daarenboven zal het ESM een nieuwe en permanente Europese miljardenstroom op gang brengen van noord naar zuid en zal het van de Europese Unie meer dan ooit een transferunie maken, een fenomeen dat we in België maar al te goed kennen. De EU wordt op die manier een soort kopie in het groot van het mislukte en ondemocratische België, waardoor ook onze Vlaamse toekomst wordt gehypothekeerd.

De Vlaams Belangfractie verzet zich dan ook ten stelligste tegen dit ESM-wurgverdrag en zal dus tegen het voorliggende ontwerp van decreet stemmen.

1.3. Tussenkost van mevrouw Fientje Moerman

Mevrouw *Fientje Moerman* verklaart bij de aanvang van haar tussenkomst dat de Open Vld-fractie dit ontwerp van decreet zal goedkeuren. We mogen dan nog een kleine schakel in het geheel zijn, we zijn wel een belangrijke schakel. Dat deze wijziging aan het VWEU

absoluut noodzakelijk is, wordt vrijwel dagdagelijks aangetoond door het nieuws dat ons van alle kanten bereikt. In het licht van de uitdagingen waarmee we geconfronteerd worden, mag overigens gevreesd worden dat wat nu voorligt zelfs nog niet ver genoeg gaat. Op termijn zal de enig mogelijke oplossing hoogstwaarschijnlijk gelegen zijn in een zekere mate van solidarisering van bepaalde schulden.

Na te zijn ingegaan op de grond van de zaak, wil mevrouw Moerman nog even terugkomen op de hier eerder reeds te berde gebrachte opmerkingen aangaande de betrokkenheid van Vlaanderen. Ze verwijst dienaangaande naar de algemene toelichting bij het ontwerp van decreet, waar de laatste paragraaf die voorkomt onder het lemma ‘belang van het besluit voor Vlaanderen’ (op pagina 8), haar inziens toch wat uit de band springt. Zonder iets af te willen doen aan de kwaliteit van het werk dat op de Vlaamse afvaardiging bij de Permanente Vertegenwoordiging wordt geleverd, komt het haar toch voor dat men hier net iets te zelfvoldaan uit de hoek komt. Een en ander zou ze nog kunnen billijken in een evaluatie van de werking van de Vlaamse PV, maar de betreffende paragraaf hoort zeer zeker niet thuis onder dit lemma in een ontwerp van decreet.

2. Antwoorden van de minister-president

Aangaande de vraag van de heer Van Overmeire naar de concrete betrokkenheid van Vlaanderen, verwijst de *minister-president* vooral naar het permanente overleg dat plaatsvindt binnen DGE (de directie-generaal Europese Zaken en Coördinatie). Vooraleer er een formeel Belgisch standpunt kan worden ingenomen krijgt de Vlaamse overheid langs deze weg de gelegenheid om haar visie naar voor te brengen. De minister-president deelt overigens de bezorgdheid en de ambitie van het lid om hier in de toekomst nog zwaarder op te wegen.

Met betrekking tot de door mevrouw Moerman aangehaalde kwestieuze paragraaf op pagina 8 van het parlementaire stuk, kan de minister-president bevestigen dat de Vlaamse afvaardiging bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de EU wel degelijk op regelmatige basis verslag uitbrengt over de stand van zaken in dit dossier. Qua feitelijke gegevens wordt hier dus alleszins niets onjuists vermeld. Of, voor het overige, de betreffende paragraaf echt nuttig of nodig was (op die plaats) in de tekst en of men de juiste toon getroffen heeft, laat de minister-president verder gaarne aan de appreciatie en de wijsheid van de commissie over.

Afsluitend benadrukt minister-president Peeters nogmaals de ernst van de situatie en het daaruit voortvloeiende belang van de goedkeuring door Vlaanderen van dit besluit van de Europese Raad.

III. STEMMINGEN

1. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1

Ter stemming gelegd, wordt het eerste artikel van het ontwerp van decreet aangenomen met 7 stemmen tegen 2.

Artikel 2

Ter stemming gelegd, wordt daarna ook het tweede artikel van het ontwerp van decreet aangenomen met 7 stemmen tegen 2.

2. Stemming over het geheel

In zijn geheel ter stemming gelegd, wordt het ontwerp van decreet houdende instemming met het besluit van de Europese Raad van 25 maart 2011 tot wijziging van artikel 136 van het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met betrekking tot een stabiliteitsmechanisme voor de lidstaten die de euro als munt hebben, ten slotte eveneens aangenomen met 7 stemmen tegen 2.

Frank CREYELMAN,
voorzitter

Marc HENDRICKX,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

DGE	directie-generaal Europese Zaken en Coördinatie
ECB	Europese Centrale Bank
EFSF	European Financial Stability Facility
EU	Europese Unie
ESM	Europees Stabiliteitsmechanisme
IMF	Internationaal Monetair Fonds
PV	Permanente Vertegenwoordiging
SARiV	Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
VWEU	verdrag betreffende de werking van de Europese Unie